

Betere toegankelijkheid landelijke gebieden

tekst: hans plas www.oranginas.nl

Twee nieuwsberichten bleven afgelopen week in mijn gedachten hangen.

Eerst was er het bericht in *de Tubantia* (regionale krant in Twente) dat een boer nabij Almelo het populaire meerdaagse **Twentepad** had afgesloten met een ijzeren bouwhek. Op een briefje aan het hek stond geschreven: "in verband met ernstige overlast is dit privéterrein niet langer opengesteld voor derden". Een paar dagen later volgde in dezelfde krant het bericht "dat de eigenaar een aanpalend stuk grond met prikkeldraad heeft omheind". De betreffende boer liet in de krant nog optekenen: "Die grond is van mij. En eigendommen moet je beschermen. Als ik dit nu niet doe, verjaart het. Dan ben ik te laat."

De volgende dag las ik op *Wandelmagazine.nu* het bericht dat 17 organisaties het nog te vormen kabinet oproepen om de landelijke gebieden beter toegankelijk te maken voor recreanten. In het afgelopen coronajaar is gebleken hoe belangrijk het is om erop uit te gaan. De druk op stedelijk groen was dan ook groot en soms moesten delen van beschermde natuurgebieden worden afgesloten. Landeigenaren, grondgebruikers en terreinbeheerders werken mee aan het plan, waarbij het noodzakelijk is aansprakelijkheid, vergoedingen, financiering van voorzieningen, respect van eigendom, vrijwillige participatie van boeren en tuinders en eventuele schade-afhandeling goed te regelen. Het gaat om een nieuwe vorm van publiek-private samenwerking waarvoor betrokkenheid van Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen nodig is.

Een hele mond vol. Kort samengevat: gooi het platteland open. En regel dat dan goed.

Vijftien jaar geleden was er ook al een Deltaplan voor het landschap. Daarin zouden natuurbeschermers en boeren samenwerken aan het herstel van biodiversiteit en een deel van hun land openstellen voor wandelpubliek. Het plan werd deels opgenomen in het regeerakkoord van Balkenende I. Maar toenmalig staatssecretaris Henk Bleker haalde er al snel een streep door. (En *en passant* ook nog even door de Ecologische Hoofdstructuur).

Van deze landelijke Delta-plannen kwam nadien niets meer terecht.

Zouden de 17 organisaties het nu wel voor elkaar krijgen? Het platteland, het boerenland, openstellen, toegankelijker maken voor recreërende fietsers, wandelaars, ruiters, watersporters? Als één van de 17 organisaties heeft LTO Nederland - de belangenorganisatie van 35.000 agrarische ondernemers - al vast aan gekondigd dat iedere medewerking van boeren dient te geschieden op vrijwillige basis. En zo zal iedere belangenorganisatie wel zijn eigen afweging maken. Daar waar de wandelaar (Stichting Wandelnet, 1 van de 17) een bruggetje wenst over een kanaal, zal de Hiswa-Recron (ook 1 van de 17) het liefst onbelemmerd willen doorvaren. De ANWB (idem) zal vooral de nadruk leggen op de bereikbaarheid van de routes, inclusief voldoende parkeergelegenheid en de Kon. Nederlandse Jagersvereniging.....en de Nederlandse Vereniging van Rentmeesters?

Wandel je in - zeg - noordwest Ierland dan is de **wandeltocht van 34 kilometer** tussen Newport en Bangor Erris, in een rechte lijn richting noordwest, het recept om enkel de fraaiste bergen en eindeloze heidelandschappen te ondergaan. Verder "niets". Lopen, dus. Het enige belang hier: gooi geen rotzooi weg, blijf op het pad en - als ze er al in mogen - honden aan de lijn (regels National Parks of Ireland). Zou je zo'n rechte lijn in het toegankelijk te maken platteland van ons land trekken, dan kom je het complete polderoverleg tegen. De boer, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de gemeente, Landschap Overijssel, Drenthe, etc., nieuwbouwwijken, het Waterschap, het zomerhuisje, de weilanden met prikkeldraad om de koeien in de wei te houden, de akker met bieten, mais of graan. En de bordjes met "verboden toegang", "geen toegang", "kwetsbaar gebied", "geen doorgang", "eigen terrein", "eigen weg", "hier waak ik voor de baas", "betreden op eigen risico". Om nog maar te zwijgen over (snel)weg en spoorlijn.

Een klein land met vele, vele belangen. En niet altijd staan de neuzen dezelfde kant op.

En toch hebben we hier de prachtigste routes.

Neem bijvoorbeeld **het Vechtdal pad**. De mooiste meerdaagse wandelroute in Nederland. Vinden wij. Komend uit Zwolle tref je na Dalfsen een bordje aan waarop staat dat je hier door het weiland

naar de oever van de Vecht mag lopen. En na zo'n 100 meter kun je je op een klein strandje, tussen de koeien, neervlijen. Zo'n plekje vergeet je nooit weer!

Het platteland opengesteld?

Of neem [het Noaberpad](#) bij de Lutte waar in samenwerking met de boer een tegelpad om de boerderij heen is aangelegd opdat de wandelaar in deze bijzonder fraaie omgeving zijn weg probleemloos kan vervolgen en de boer geen "last" heeft van alles wat hem van het werk kan afhouden.

Het platteland opengesteld?

Of het stukje Twentepad bij de watermolens van Bels en Frans met links en rechts prikkeldraad, anderhalve meter voor de wandelaar daartussen, dwars door het weiland, in het dal van de Mosbeek.....hoe mooi wil je het hebben?

Het platteland opengesteld?

Of neem de zogenoemde Rustpunten. Je mag er zelf een kop koffie maken, gebruik maken van het toilet of je band plakken. Er zijn er inmiddels 600, vaak op een particulier erf met of zonder agrarische bestemming. De tofste pleisterplaatsen!

Of neem de trekpunt over het kanaal Almelo-Nordhorn, een al tijden niet meer door schepen bevaren kanaal, waar een campingeigenaar deze voorziening heeft aangelegd om zijn campinggasten nog een fraaie avondwandeling aan te kunnen bieden (het kanaal is hier nog geen 6 meter breed, maar wat een lol!)

Of hoe fraai zijn de talrijke klompenpaden, al dan niet met een excursie in de ijsmakerij van de boerin?

Of een laarzenpad, zoals bij Zalk.

Of de toenemende boerenwandelpaden, veelal dwars door de weilanden.

Of de honderden hectares landbouwgrond en bos van Huize Almelo waar de familie Van Rechteren Limpurg al tijden een ruime gastvrijheid biedt aan talloze recreanten, fietsers en wandelaars.

Of de Stichting Vrije Recreatie, grondlegger van het 'kamperen bij de boer'. De SVR is de overkoepelende organisatie van ruim 2.000 gastvrije kampeerboeren in binnen- en buitenland en meer dan 150.000 donateur-gezinnen.

Het platteland openstellen vraagt van eenieder nogal wat. In ons dichtbevolkte land.

Ook van de wandelaar vraagt het ook de nodige discipline. Vanzelfsprekend blijft mijn hond altijd naast me lopen en is aanlijnen niet nodig. Echt? Wij voeren nooit andermans paarden in de wei waar we langs lopen. Echt? Wij gooien nooit rotzooi weg onderweg. Echt niet? En iedereen weet dat je op wandelpaden niet mag fietsen. Echt? Respect voor de natuur betekent ook zo min mogelijk lawaai maken. Doen we! En wildplukken is aan regels gebonden. Echt waar.

Maar met een hoop goede wil, minder angst, praktisch vernuft en aanpassingsvermogen moet het nog meer openstellen van de landelijke gebieden lukken! Echt? Echt!